

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ SAYIŞTAYI ARASINDA
KAMU SEKTÖRÜNDE DENETİM ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN

MUTABAKAT ZAPTI

ÖNSÖZ

Bundan böyle ayrı ayrı “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay ve İran İslam Cumhuriyeti Sayıştay,

Taraflar arasında işbirliğinin artırılması suretiyle mevcut dostane ilişkilerin geliştirilmesini **temenni ederek;**

Tarafların iyi yönetim ve kamu sektörü denetimi alanlarında yüz yüze oldukları bölgesel zorlukların müşterek olduğunun **bilincinde olarak;**

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI) ve Asya Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatının (ASOSAI) ilkelerine **bağlı kalarak;**

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

MADDE I

AMAC

İşbu Mutabakat Zaptının şartlarına ve her iki ülkede yürürlükte olan kanun, yönetmelik ve ulusal politikalara tabi olmak kaydıyla Taraflar, eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde kamu sektörü denetimi alanında aralarında işbirliği ve etkin iletişimin sağlanmasına yönelik bir çerçevenin belirlenmesi, geliştirilmesi ve desteklenmesi konusunda anlaşmışlardır.

MADDE II

İŞBİRLİĞİ ALANLARI VE ŞEKİLLERİ

1. Her iki ülkede işbu Mutabakat Zaptına konu olan alanı düzenleyen yürürlükteki kanun, yönetmelik ve ulusal politikalara tabi olmak kaydıyla Taraflar, aşağıda belirtilen alanlarda teknik işbirliğinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi için gerekli adımları atmaya gayret eder:

- (a) İyi uygulamalar ve başta BT denetimi, performans denetimi ve çevre denetimi alanlarında olmak üzere kamu mali denetiminde metodoloji, standart, uygulama ve prosedürlerin geliştirilmesine ilişkin bilgi, birikim ve uzmanlık paylaşımı.
  - (b) Eğiticiler dahil olmak üzere personelin mesleki yeterliklerinin geliştirilmesi amacıyla mesleki eğitim alanında işbirliği.
2. Taraflar arasındaki işbirliği, aşağıdaki şekildedir:

- (a) Kamu mali kontrolüne ilişkin temel alanlarda istişareler, seminerler ve konferanslar yoluyla bilginin yaygınlaştırılması ve paylaşımı,
- (b) Geçici görevlendirme, eğitim çalışmaları ve ziyaretlerle denetim politikaları ve teknolojileri konusunda bilgi ve uzmanlık paylaşımı ve
- (c) İşbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde Taraflarca üzerinde uzlaşarak belirlenecek diğer işbirliği şekilleri.

MADDE III **YETKİLİ MERCİ**

1. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının uygulanmasından sorumlu yetkili mercilerdir.
2. İşbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde koordinasyonun sağlanması ve Zaptın uygulanması amacıyla yönelik olarak Taraflar, kendi irtibat memurlarını belirler.
- 3.

MADDE IV **UYGULAMA**

1. Taraflar, aralarındaki işbirliğini karşılıklılık temelinde geliştirebilecekleri gibi Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI), Asya Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ASOSAI) ve Ekonomik İşbirliği Örgütü Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (ECOSAI) çerçevesinde de geliştirebilir.
2. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı onayıyla yürürlüğe girecek müstakil uygulama anlaşmaları veya düzenlemeleriyle desteklenebilir.
3. İşbu Mutabakat Zaptının uygulanmasında Taraflar arasındaki işbirliğinde ortak dil, İngilizcedir.

MADDE V
MALİ HUSUSLAR

1. İşbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde yürütülecek işbirliği faaliyetlerinden doğacak masrafların karşılanmasına yönelik mali hususlar, gerekli finansman ve kaynakların mevcudiyetine tabi olmak kaydıyla Taraflarca her çalışma için münferit olarak .
2. Aksine hükmedilmediği sürece Taraflar, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında yürütülen faaliyetlerde kendi katılımcılarının masraflarını karşılar.
3. İkinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla işbu Mutabakat Zaptı kapsamında işbirliği sırasında aralarında yapılacak ek anlaşmalarda aksi öngörülmediği sürece Taraflar, heyet ve uzmanlarının seyahat masraflarını karşılar.

MADDE VI
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI

1. Ulusal kanun, yönetmelik ve düzenlemeler ve Taraflarca imzalanan diğer uluslararası anlaşmalara uygun olarak fikri mülkiyet hakları korunur.
2. Her türlü yayın, belge ve/veya dokümanda Taraflardan herhangi birinin ismi, logosu ve/veya resmi amblemi, diğerinin yazılı onayı önceden alınmaksızın kullanılamaz.
3. Yukarıdaki 1. fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla:
  - (a) Taraflarca ortak yürütülen her türlü teknoloji, ürün ve hizmet geliştirme çalışmaları veya müşterek araştırma faaliyetleri sonucunda elde edilen sonuçlardan doğan fikri mülkiyet hakları, üzerinde karşılıklı olarak mutabık kalınacak koşul ve şartlara uygun olarak Taraflara aittir.
  - (b) Taraflarca ayrı ayrı ve müstakil olarak yürütülen her türlü teknoloji, ürün ve hizmet geliştirme çalışmaları veya müstakil araştırma faaliyetleri sonucunda elde edilen sonuçlardan doğan fikri mülkiyet hakları, ilgili Tarafa aittir.

MADDE VII
GİZLİLİK

1. Her iki Taraf, işbu Mutabakat Zaptının veya işbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde yapılacak diğer anlaşmaların uygulanması sırasında diğer Tarafa sağlanan her türlü belge, bilgi ve diğer verilerin gizlilik ve mahremiyetine uymayı taahhüt eder.
2. İşbu Mutabakat Zaptının fesih edilmesine bakılmaksızın Taraflar, işbu Madde hükümlerinin Taraflar için bağlayıcılığını sürdürmesi konusunda uzlaşmıştır.

MADDE VIII
ASKIYA ALMA

Taraflar; ulusal güvenlik, çıkar, kamu düzeni veya sağlığı gibi nedenlerle işbu Mutabakat Zaptının uygulanmasını tamamen veya kısmi olarak askıya alma hakkına sahiptir. Diplomatik kanallarla karşı Tarafa tebligatta bulunulmasından hemen sonra Mutabakat Zaptı askıya alınmış sayılır.

MADDE IX
REVİZYON VE DEĞİŞİKLİK

1. Her iki Taraf, işbu Mutabakat Zaptının tamamının veya herhangi bir kısmının revize edilmesini veya değiştirilmesini yazılı olarak talep edebilir.
2. Taraflarca üzerinde uzlaşılan her türlü revizyon ve değişiklik yazılı olarak yapılır ve işbu Mutabakat Zaptının bir parçası haline gelir.
3. Yapılacak revizyon veya değişiklikler; Taraflarca belirlenecek tarihte yürürlüğe girer.
4. İşbu Mutabakat Zaptından doğan hak ve yükümlülükler, revizyon veya değişikliğin yapıldığı tarihe kadar saklı kalır.

MADDE X
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

İşbu Mutabakat Zaptında yer alan hükümlerin yorumlanması ve/veya uygulanması sırasında Taraflar arasında doğabilecek fikir ayrılığı veya anlaşmazlıklar, diplomatik kanallar aracılığıyla Taraflar arasında karşılıklı istişare ve/veya görüşmeler yapılması suretiyle ve üçüncü taraflara veya uluslararası hakeme başvurmaksızın barışçıl yollarla çözümlenir.

MADDE XI
YÜRÜRLÜK, SÜRE VE SONA ERME

1. İşbu Mutabakat Zaptı, imza edildiği tarihte yürürlüğe girer ve altı yıl süreyle yürürlükte kalır. Zaptın süresi, sonraki altı yıllık dönemler için kendiliğinden uzar.
2. Bu Madde hükmüne bakılmaksızın Taraflar, en az altı ay önce karşı Tarafa yazılı bildirimde bulunmak suretiyle işbu Mutabakat Zaptını sonlandırabilir.
3. İşbu Mutabakat Zaptının sonlandırılması, sonlandırma tarihinden önce Taraflarca üzerinde mutabık kalınan devam etmekte olan program ve/veya faaliyet ve/veya projelerin uygulanmasını engellemez.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde işbu Mutabakat Zaptı, altında imzası bulunanlarca Tahran'da 07.11.2012 tarihinde Türkçe, Farsça ve İngilizce dillerinde (2) ikişer olmak üzere toplam (6) altı orijinal nüsha olarak imzalanmıştır. Mutabakat Zaptının bütün nüshaları eşit derecede muteberdir. Yorumunda görüş ayrılığı olması durumunda İngilizce nüsha esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Sayıştayı adına

İran İslam Cumhuriyeti
Sayıştayı adına

Doç. Dr. Recai Akyel
Başkan

Dr. Abdolreza Rahmani Fazli
Birinci Başkan

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN THE TURKISH COURT OF ACCOUNTS AND THE SUPREME
AUDIT COURT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN ON CO-OPERATION
ON AUDITING IN PUBLIC SECTOR

PREAMBLE

The Turkish Court of Accounts and the Supreme Audit Court of the Islamic Republic of Iran (hereinafter referred to individually as "the Party" and collectively as "the Parties"),

DESIRING to enhance the existing friendly relations by promoting cooperation between the Parties;

RECOGNIZING that the Parties share common regional challenges in good governance as well as public sector audit;

ADHERING to the principles of International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) and that of the Asian Organization of Supreme Audit institutions (ASOSAI);

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE I
PURPOSE

The Parties, subject to the terms of this Memorandum of Understanding (MoU) and applicable laws, rules and regulations and national policies of each country, have agreed to provide, strengthen, promote and develop a framework for co-operation and efficient interaction between the Parties in the area of public sector auditing, on the basis of equality and mutual benefit.

ARTICLE II
AREAS AND FORMS OF CO-OPERATION

1. Each Party, subject to the applicable laws, rules, regulations and national policies, governing the subject matter in their respective countries, shall endeavor to take necessary steps to encourage and promote technical co-operation in the following areas:
  - (a) Exchange of information, knowledge and expertise on good practices and on the improvement of methodologies, standards, practices and procedures of state financial audit especially IT audit, performance audit and environmental audit; and
  - (b) Co-operation in the spheres of professional training for the improvement of professional qualifications of personnel, including trainers.

2. The forms of co-operation of the Parties shall include:
  - (a) Dissemination and sharing of information through consultation, seminars and conferences on key issues pertaining to public financial controls;
  - (b) Sharing of information and expertise on audit policies and technology through secondment, training and exchange of visits; and
  - (c) Establishing other forms of co-operation within the scope of this MoU as agreed upon by the Parties.

ARTICLE III
DESIGNATED AUTHORITY

1. The designated authority responsible for the implementation of this MoU shall be the Parties.
2. For purposes of coordination and administration of this MoU, the Parties shall designate their respective contact/focal points.

ARTICLE IV
IMPLEMENTATION

1. The Parties may develop co-operation on a reciprocal basis as well as within the framework of the International Organizations of Supreme Audit Institutions (INTOSAI), the Asian Organization of Supreme Audit Institutions (ASOSAI) and the Economic Cooperation Organization Supreme Audit Institutions (ECOSAI).
2. This MoU may be supplemented by separate detailed implementing agreements or arrangements which shall enter into force by the mutual consent of the Parties.
3. The communication between the Parties in the implementation of this MoU shall be in English.

ARTICLE V

FINANCIAL ARRANGEMENTS

1. The financial arrangements to cover expenses for the co-operative activities undertaken within the framework of this MoU shall be mutually agreed upon by the respective Parties on a case-by-case basis subject to the availability of funds and resources.
2. Unless otherwise agreed, each Party shall bear the costs of its own participants in activities implemented within the framework of this MoU.
3. Without prejudice to the generality of paragraph 2, while implementing cooperation within the framework of this MoU, each Party shall bear expenses connected with trips of respective delegations and specialists, unless otherwise envisaged by supplementary agreements between the Parties.

ARTICLE VI

PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. The protection of intellectual property rights shall be enforced in conformity with the respective national laws, rules and regulations of the Parties and with other international agreements signed by both Parties.
2. The use of the name, logo and/or official emblem of any of the Parties on any publication, document and/or paper is prohibited without the prior written approval of either Party.
3. Notwithstanding paragraph 1 above, the intellectual property rights in respect of any technological development, products and services development carried out:

- (a) Jointly by the Parties, or research results obtained through the joint activity effort of the Parties, shall be jointly owned by the Parties in accordance with the terms to be mutually agreed upon; and
- (b) Solely and separately by the Party or the research results obtained through the sole and separate effort of the Party, shall be solely owned by the Party concerned.

ARTICLE VII
CONFIDENTIALITY

1. Each Party shall undertake to observe the confidentiality and secrecy of documents, information and other data received or supplied to the other Party during the period of the implementation of this MoU or any other agreements made pursuant to this MoU.
2. The Parties have agreed that the provisions of this Article shall continue to be binding between the Parties notwithstanding the termination of this MoU.

ARTICLE VIII
SUSPENSION

Each Party reserves the right to suspend temporarily, either in whole or in part, the implementation of this MoU for reasons of national security, national interest, public order or public health. The suspension shall take effect immediately after notification has been given to the other Party through diplomatic channels.

ARTICLE IX
REVISION, MODIFICATION AND AMENDMENT

1. Either Party may request in writing a revision, or amendment of all or any part of this MoU.
2. Any revision, modification or amendment agreed to by the Parties shall be reduced into writing and shall form part of this MoU.

3. Such revision, modification or amendment shall come into effect on such date as may be determined by the Parties.
4. Any revision, modification or amendment shall not prejudice the rights and obligations arising from or based on this MoU before or up to the date of such revision, modification or amendment.

ARTICLE X

SETTLEMENT OF DISPUTES

Any differences or disputes between the Parties concerning the interpretation and/or implementation and/or application of any of the provisions herein shall be settled amicably through mutual consultation and/or negotiation between the Parties through diplomatic channels, without reference to any third party or international tribunal.

ARTICLE XI

ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

1. This MoU shall come into force on the date of signing and shall remain in force for period of (6) years. Therefore, it shall be automatically extended for a further (6) years.
2. Notwithstanding this Article, either Party may terminate this MoU by notifying the other Party in writing, at least six (6) months prior to termination.
3. The termination of this MoU shall not have any effect on the implementation of ongoing programs and/or activities and/or projects which have been agreed upon by the Parties prior to the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, have signed this Memorandum of Understanding:

Done at Tehran, Islamic Republic of Iran on this Wednesday of 7 November in the year 2012 in six (6) original texts, two each in Turkish, Farsi and English, all texts being equally authentic. In the event of any divergence of any interpretation between any of the texts, the English text shall prevail.

**On behalf of the Turkish Court of
Accounts**

**Assoc. Prof. Dr. Recai Akyel
President**

**On behalf of the Supreme Audit Court of
the Islamic Republic of Iran**

**Dr. Abdol Reza Rahmani Fazli
Senior President**